

щите (брутни) ефекти от средните относителни намаления на цените p_i и на натуралните количества q_i се намират по същия начин, както при намалението на еднородната продукция.

Обобщено от индексния анализ за разнородната продукция, може да се направи изводът, че при еднопосочни промени на цените p_i и на количествата q_i , нетните ефекти са по-големи по абсолютна стойност от съответните относителни ефекти от адитивния анализ, а съвместният ефект е по-малък. Както при едни и същи данни за еднородната продукция, но с разменени места за базисната и отчетната година, индексите са реципрочни, така и за разнородната продукция при същите условия индексите са реципрочни.

Следващите два случая са с разнопосочни факторни промени на цените p_i и на натуралните количества q_i . Първият от тях е с $I_p > 1$ от преобладаващи увеличения на цените и $I_q < 1$ от преобладаващи намаления на натуралните количества на разнородните стоки. Съответните относителни ефекти от адитивния анализ са:

$$\Delta I_p = 0.2917 \text{ и } \Delta I_q = -0.1250$$

(Христов, 2010). Същите могат да се пресметнат и с данните от примера в табл. 3. Двата факторни индекса са:

$$I_p = 1 + \Delta I_p = 1.2917 > 1 \quad \text{и}$$

$$I_q = 1 + \Delta I_q = 1 + (-0.1250) = 0.8750 < 1.$$

Резултативният (синтетичен) индекс за промяната на разнородната продукция е:

$$I_0 = \frac{112}{96} = 1.1667.$$

Произведението на двата факторни индекса $I_p I_q = 1.2917 \cdot 0.8750 = 1.1302$, е също по-малко от $I_0 = 1.1667$, но тук по условие няма съвместен ефект, защото двата фактора са разнопосочни. Причината за посочената разлика се дължи на неточния индекс I_p , тъй като участващият в него относителен ефект от адитивния анализ $\Delta I_p = 0.2917$ е измерен спрямо по-големия базисен обем на продукцията $P_0 = 96$ хил. лв., без да е отчетено намалението на този обем от преобладаващото намаление на натуралните количества на стоките с $\Delta I_q = -0.1250$. От данните в табл. 3 читателят може да пресметне от адитивния анализ, че увеличението на продукцията с $\Delta P_p = 28$ хил. лв. е само от преобладаващото увеличение на цените (по-конкретно, на цената на първата стока), а намалението на продукцията с $\Delta P_q = -12$ хил. лв. е само от преобладаващото намаление на натуралните количества (по-конкретно, на количеството на същата първа стока). Тогава коригираният обем на продукцията през отчетната година е:

$$P_0 + \Delta P_q = 96 + (-12) = 84 \text{ хил. лева.}$$

Точният факторен индекс на цените е $I'_p = 1 + \Delta I'_p$, където точното средно преобладаващо увеличение на цените е: